

HOTĂRÂREA nr. 1-53/2023
cu privire la examinarea contestației domnului Xxxxx Xxxxx
împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-18/2022 din 23.02.2022

23 martie 2023

municipiul Chișinău

Examinând în ședința publică contestația domnului Xxxxx Xxxxx împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-18/2022 din 23.02.2022, audiind informația prezentată de către domnul Constantin Șușu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La data de xx.xx.2021, xx.xx.2021 și xx.xx.2021 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor au fost înregistrate sesizările cet. Xxxxx Xxxxxx, privind sancționarea disciplinară a procurorului în Procuratura Xxxxxxxx, Oficiul Xxxxxxxx, delegată în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Xxxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, pentru pretinsa îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea Codului de etică al procurorului.

Conform autorului sesizării, la data de xx.xx.2021, xx.xx.2021 și xx.xx.2021, procurorul Xxxxxx Xxxxxx, contrar pct.8 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Hotărârii nr. 57 din 17 iulie 2021 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică (în continuare CNESP), aflându-se în spațiul public, în incinta Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Xxxxxx, din str. Xxxxx X, nu a purtat masca de protecție. În opinia petiționarului, prin aceste acțiuni iresponsabile procurorul Xxxxxx Xxxxxx a pus în pericol sănătatea publică.

Conform prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresările de referință au fost transmise, pentru examinare conform competenței, Inspecției procurorilor, care le-a conexas într-o procedură unică.

Verificând argumentele în speță, Inspecția procurorilor a reținut că argumentele invocate în sesizare sunt neîntemeiate, deoarece Hotărârea nr.57 din 17.06.2021 a CNESP, la care face trimitere petiționarul Xxxxx Xxxxxx în sesizările sale, a fost abrogată prin Hotărârea Comisiei nr.59 din 13.08.2021.

După cum a fost stabilit în cadrul verificării sesizării, în perioada 10 septembrie-30 octombrie 2021 a fost declarată stare de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Începând cu 22.09.2021, conform pct. 1 din Hotărârea nr.62 din 22.09.2021 a CNESP și anexei nr. 1 la Hotărâre, au fost instituite mai multe măsuri de prevenire și control al infecției COVID-19, aplicabile la nivel național, inclusiv purtarea obligatorie a măștilor de protecție în toate spațiile publice închise, inclusiv în transportul public, precum și în spațiile deschise unde nu este posibilă aplicarea distanței fizice de cel puțin 1 (unu) metru.

Inspecția procurorilor a stabilit că la data de xx.xx.2021, xx.xx.2021 Xxxxx Xxxxx s-a aflat în biroul său de serviciu, fără a purta masca de protecție. Însă, din imaginile foto, prezentate de către petiționarul Xxxx Xxxx, s-a constatat că procurorul Xxxxxx

Xxxxxx s-a aflat de una singură în biroul său de serviciu și purtarea măștii de protecție nu era necesară. În astfel de circumstanțe, inspectorul a concluzionat că prin nerespectarea măsurilor de protecție de către procurorul Xxxxxx Xxxxxx (purtarea măștii de protecție) nu a fost pusă în pericol sănătatea persoanelor din apropiere.

Un alt argument al Inspecției procurorilor prin care și-a motivat soluția, este că Xxxxxx Xxxxxx deține certificatul de vaccinare împotriva virusului SARS-CoV-2 din xx.xx.xxxx, cu schema completă de vaccinare.

De asemenea, în decizie Inspecția a reținut că nu s-au confirmat afirmațiile petiționarului Xxxxxx Xxxxxx despre aceea că, la xx.xx.2021, procurorul Xxxxxx Xxxxxx repetat s-ar fi eschivat de la purtarea obligatorie a măștii de protecție în spațiul public închis, iar la atenționarea acestuia de a se conforma cerințelor legii ar fi reacționat neadecvat și l-ar fi bruscăt.

Potrivit constatărilor Inspecției procurorilor, la data și ora indicată de cet. Xxxxxx Xxxxxx, procurorul Xxxxxx Xxxxxx, într-adevăr se deplasa în biroul său de serviciu fără masca de protecție, dar în apropierea acesteia nu se aflau alte persoane. Trecând pe lângă Xxxxxx Xxxxxx, care i-a blocat accesul spre ieșire, nu l-a bruscăt, nu a aplicat forță fizică asupra lui, ci doar l-a ocolit.

Fiind audiată în cadrul verificării sesizării, procurorul Xxxxxx Xxxxxx a negat afirmațiile cet. Xxxxxx Xxxxxx despre comiterea abaterii disciplinare și a explicat că în biroul de serviciu se afla de una singură și nu era necesară purtarea măștii de protecție. În pozele prezentate de Xxxxxx Xxxxxx ea se află singură, persoane în jurul ei nu sunt, astfel nu a supus riscului infectării pe altcineva. Pe cet. Xxxxxx Xxxxxx nu l-a bruscăt, a fost nevoită să-l ocolească, deoarece acesta intenționat i-a blocat accesul spre ieșire.

În baza constatărilor *supra*, la data de xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Xxxxxx Xxxxxx, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

La data de xx.xx.2022 autorul sesizărilor a contestat decizia adoptată de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxx, solicitând Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, ca ilegală și neîntemeiată, cu constatarea comiterii abaterii disciplinare de către procurorul Xxxxxx Xxxxxx.

Prin Hotărârea nr.3-18/22 din 23.02.2022, adoptată de către Colegiul de disciplină și etică, contestația cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost respinsă.

Examinând cauza disciplinară, Colegiul de disciplină și etică, a stabilit că *"contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată"*.

Instanța de disciplină a considerat că *"nerespectarea măsurilor de sănătate publică expuse în hotărârile Comisiei Naționale Extraordinaire de Sănătate Publică - purtarea obligatorie a măștii de protecție în locuri publice închise, de către procurorul Xxxxxx Xxxxxx în circumstanțele stabilite nu a constituit pericol pentru sănătatea publică și temeiuri pentru tragerea procurorului Xxxxxx Xxxxxx la răspundere disciplinară nu au fost identificate"*.

Autorul sesizărilor nu a fost de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitantul a depus la data de xx.xx.2022 contestație la Consiliul Superior al Procurorilor,

menționând că instanța de disciplină nu a examinat în totalitate argumentele sale și a adoptat o hotărâre (nr. 3-18/22 din 23.02.2022) ilegală.

Pentru argumentarea dezacordului său cu soluția pronunțată de Colegiul de disciplină și etică, contestatarul a anunțat că aceasta trebuie casată, ca fiind ilegală, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie soluționată cauza disciplinară cu aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului XXXXXX XXXXXX.

În contestație sunt criticate constatările Colegiului de disciplină și etică cu referire la circumstanțele de fapt și se precizează că procurorul XXXXXX XXXXXX a încălcat prevederile art. 38 lit. a) și f) din Legea nr.3/2016, art. 52 alin. (1) pct. 3), art. 53 alin. (1) pct. 1), art. 290 alin. (1) din Codul de procedură penală, pct. 6.1.1., 6.2.1. și 6.2.3. din Codul de etică al procurorilor, care stipulează că procurorul trebuie să respecte legislația națională și internațională, actele departamentale, interdepartamentale și ale organelor reprezentative și de autoadministrare ale procurorilor; să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție.

Pozițiile exprimate în ședință

În ședințele Consiliului Superior al Procurorilor din 24.02.2022 și 23.03.2023, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, XXXXXX XXXXXX, a solicitat respingerea contestației cet. XXXXX XXXXXX, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Inspectorul a menționat că, în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza verificărilor de către Inspecția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate nu sunt întrunite.

În susținerea poziției sale inspectorul a adus drept probă și decizia agentului constatat din xx.xx.2022, din care se constată că, urmare a examinării cererii cet. XXXXX XXXXXX despre pretinsa nerespectare a obligației de purtare obligatorie a măștii de protecție de către procurorul XXXXXX XXXXXX, s-a decis încetarea examinării cazului, pe motiv că nu s-au stabilit încălcări a legislației în vigoare.

Contestatarul XXXXX XXXXXX a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea integrală a deciziei Inspecției procurorilor și a Colegiului de disciplină și etică.

Bazându-se pe aceste considerente, cet. XXXXX XXXXXX a reiterat solicitarea sa de anulare a hotărârii Colegiului de disciplină și etică 3-18/22 din 23.02.2022 și dispunerea sancționării disciplinare corespunzătoare pentru abaterile disciplinare pe care le-a reclamat în acțiunile procurorului.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând hotărârea contestată și actele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de XXXXX XXXXXX, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, XXXXXX XXXXXX, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul

de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că hotărârea Colegiului de disciplină și etică vizată este întemeiată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către cet. Xxxxxx Xxxxxx și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Hotărârea atacată respectă dispozițiile art. 85 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură privitoare la motivare, conține descrierea circumstanțelor de fapt, analiza argumentelor participanților, apărările procurorului, temeiul de drept al deciziei, precum și motivele pentru care au fost respinse cerințele lui Xxxxxx Xxxxxx.

Argumentul principal invocat în contestație este că din perspectiva normelor legale prevăzute la art.51 alin.(1) al Legii nr.3/2016, hotărârea nr. 3-18/22 din 23.02.2022 este ilegală, deoarece a fost adoptată o decizie care nu este prevăzută de lege.

Cât privește aceste critici, urmează de reținut că normele la care a făcut trimitere autorul contestației reglementează situația în care inspectorul identifică un temei de tragere la răspundere disciplinară a procurorului și cauza disciplinară este transmisă la Colegiul de disciplină și etică pentru examinare.

În acest sens, Legea cu privire la Procuratură, în art.51 alin.(1), stabilește expres hotărârile care pot fi adoptate atunci când inspectorul transmite cauza disciplinară Colegiului de disciplină și etică și anume:

a) privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare;

b) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care au expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară;

c) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară;

d) privind încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Trebuie de subliniat că în *speță* cet. Xxxxxx Xxxxxx a contestat decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare. În acest caz, procedura de examinare a contestației asupra deciziei de încetare a procedurii disciplinare este diferită de cea descrisă mai sus, legiferată în art.51 alin.(1) Legea cu privire la Procuratură și este reglementată în capitolul VII¹ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016.

Potrivit normelor din pct.77⁵ al Regulamentului indicat mai sus, examinând contestația asupra deciziei de încetare a procedurii disciplinare emisă de Inspecția procurorilor, Colegiul de disciplină și etică adoptă una dintre următoarele soluții:

1) respinge contestația și menține hotărârea contestată;

2) admite contestația și:

- a) examinează cazul pe fond, cu emiterea unei noi hotărâri;
- b) dispune remiterea procedurii disciplinare Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Prin urmare, susținerile invocate de către contestatar nu au semnificație în cazul examinat de către Consiliu, iar pretinsa nerespectare a condițiilor legale cu referire la procedura de adoptare a soluției nu sunt justificate.

Regula de la pct. 6.1.1. din Codul de etică al procurorilor vine să sublinieze nu doar obligația respectării principiului legalității, așa cum este prevăzut acesta în lege, dar și îndatorirea procurorului de a respecta latura etică a legalității.

Documentul adoptat de Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni în luna decembrie 2014, denumit „Carta de la Roma” recomandă ca *”Procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectoasă și politicoasă, și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent”*.

Procurorul, dată fiind vizibilitatea acestuia în societate, explicabilă din punctul de vedere al responsabilității pe care o incumbă profesia sa, are rol și de educator pentru publicul larg: cetățenii privesc critic conduita și comportamentul procurorului, dar, în același timp, își potrivesc standardele morale după cele practicate de procuror în conduita sau comportamentul pe care acesta îl are în toate situațiile.

Organul de constatare a contravențiilor ce țin de nerespectarea dispozițiilor CNESP, referitoare la purtarea obligatorie a măștii de protecție, a reținut în decizia sa lipsa probelor despre vinovăția procurorului XXXXXX XXXXXX.

Cu toate acestea, Consiliul Superior al Procurorilor, în baza înregistrărilor video prezentate de către autorul sesizării și anexate la procedura disciplinară, constată că procurorul XXXXXX XXXXXX în anumite circumstanțe, în zilele de xx.xx.2021, xx.xx.2021 și xx.xx.2021, în incinta Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, din str. XXXXXX xx, atunci când a interacționat cu cet. XXXXX XXXXXX, nu a purtat masca de protecție.

Astfel, procurorul a demonstrat lipsă de atenție față de dispozițiile CNESP, ceea ce, aparent, constituie încălcare a unor obligații de comportament prescrise în contextul prevenirii răspândirii infecției COVID și astfel de manifestări implică nerespectarea obligației de a avea o comportare echitabilă, corectă și egală cu cetățenii pentru a menține imaginea instituției.

Potrivit normelor de la art.36 alin.(2) al Legii cu privire la Procuratură, procurorii *sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38, doar în cazul în care au fost săvârșite cu **intenție** ori cu **neglijență gravă**, conform prevederilor art. 38¹.*

Potrivit prevederilor din art. 38¹ Legii nr.3/2016 *se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce.*

Sub acest aspect, din analiza tuturor circumstanțelor de fapt ale cazului, s-a stabilit că acțiunile procurorului XXXXXX XXXXXX nu pot fi calificate ca abateri disciplinare și, respectiv, nu au prezentat pericol pentru semenii săi.

Din perspectiva existenței urmărilor prejudiciabile ale comportamentului procurorului care afectează prestigiul și imaginea Procuraturii, aprecierile personale ale autorului contestației nu sunt justificate în totalitate. După cum se constată cet. XXXXX XXXXXX este parte într-o procedură aflată în gestiunea procurorului vizat, anterior dânsul a depus mai multe plângeri prin care contesta acțiunile procurorului XXXXXX XXXXXX, de aceea evaluările personale ale petentului pot fi apreciate ca subiective.

Consiliul Superior al Procurorilor rămâne consecvent necesității respectării principiilor de conduită etică de către procurori și subliniază că indiferent de calitatea persoanelor implicate în proceduri, interacțiunile de natură să provoace repercusiuni negative asupra profesiei de procuror nu sunt acceptabile, în măsura în care astfel de comportamente ipotetic ar fi avut loc.

Cet. XXXXX XXXXXX a invocat că la data de xx.xx.2021, în incinta Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, din str. XXXXX xx, procurorul XXXXXX XXXXXX l-a bruscăt în timp ce înregistra video faptul că nu purta masca de protecție. Din materialul probator administrat și anume la vizualizarea înregistrărilor video prezentate de către cet. XXXXX XXXXXX nu rezultă comportament sau atitudine nedemnă, însoțită de violență din partea procurorului, motiv din care Consiliul respinge afirmațiile petentului.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată a Colegiului de disciplină și etică s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, fiind expuse raționamentele care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, făcându-se raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către cet. XXXXX XXXXXX și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresărilor acestuia s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația domnului XXXXX XXXXXX împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-18/2022 din 23.02.2022.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-18/2022 din 23.02.2022, prin care a fost menținută decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2021, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXX XXXXX, din motiv că nu au fost identificate temeiuri de tragere la răspundere disciplinară.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Veronica MIHAILOV-MORARU	<i>absentă</i>
2.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>
3.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
4.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
5.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
6.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
7.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
8.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
9.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC